

ЛІЦЕЙ №10 М.КОВЕЛЯ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ

« ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ »

8 КЛАС

18 год

Складена за модельною навчальною програмою «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Андрук Н. В., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 24.12.2024 №1787

Вчитель
Тищук Т.О.

2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Нормативні підстави навчальної програми

Підставою для створення навчальної програми інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» (далі ЗБД) для 8 класу є наказ Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» та модельна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Андрук Н. В., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 24.12.2024 №1787). Програму створено відповідно до вимог Державного стандарту базової загальної освіти, Типової освітньої програми та типового освітнього плану, а також переліку модельних програм для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти. Навчальна програма інтегрованого курсу ЗБД спрямована на досягнення учнями 8 класів обов'язкових і конкретних результатів навчання, визначених Державним стандартом базової загальної освіти за освітньою галуззю «Соціальна і здоров'язбережувальна».

2. Базові ідеї навчального курсу

В основу інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» покладено:

- холістичну модель здоров'я;
- сучасну концепцію проблем безпеки;
- розуміння добробуту як рівня задоволення людських потреб.

Холістична модель визначає здоров'я людини як стан повного фізичного, психічного і соціального благополуччя, а також здатність швидко адаптуватися до змін зовнішніх і внутрішніх умов існування.

Безпека людини залежить не лише від її поведінки, а й від кількості та сили загроз, що існують у суспільстві (національної безпеки) та від безпеки всього людства і біосфери загалом (глобальна безпека). Ці чинники визначають сучасну концепцію проблем безпеки.

Добробут людини — це рівень задоволення всіх її потреб, тобто якість її життя. Для забезпечення добробуту потрібно, зокрема, вміти здобувати засоби для існування. Це потребує від людини підприємливості, фінансової грамотності, вміння вчитися, дотримання культури споживання, сповідування принципів доброчесності тощо.

3. Мета і завдання курсу

Метою інтегрованого курсу є набуття учнівством знань, ставлень і умінь, сприятливих для здоров'я, безпеки, добробуту, успішної соціалізації та самореалізації особистості. Відповідно до Державного стандарту, курс спрямовано на формування компетентностей, що сприяють соціальній і міжособистісній взаємодії, розвитку й збереженню здоров'я і безпеки через самоусвідомлення, уміння вчитися, підприємливість, професійну соціалізацію особистого життя для власного й суспільного добробуту.

Завданням курсу є сприйняття учнівством цінності життя і здоров'я та набуття ними ключових і наскрізних компетентностей, зазначених далі у пояснювальній записці. Ці компетентності забезпечують, зокрема, досягнення узагальнених результатів, визначених державним стандартом, відповідно до яких учень/ учениця:

- турбується про особисте здоров'я і безпеку, реагує на чинники і діяльність, яка становить загрозу для життя, здоров'я, добробуту власного і навколишніх;
- визначає альтернативи, прогнозує наслідки, ухвалює рішення з користю для власної безпеки та безпеки інших осіб, здоров'я й добробуту;
- робить аргументований вибір здорового способу життя, аналізує і оцінює наслідки і ризики;
- виявляє підприємливість та поводить етично для поліпшення здоров'я, безпеки й добробуту.

4. Наступність із програмою для 7 класів

Навчальна програма курсу «Здоров'я, безпека та добробут» для 8 класів забезпечує наступність із програмою інтегрованого курсу ЗБД для 7 класів.

5. Цінності, на сприйняття яких спрямований курс

Загальнолюдські цінності. Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» спрямовано на сприйняття учнями загальнолюдських цінностей, які найбільше впливають на психічне (ментальне) і соціальне здоров'я людини та якість її життя. Це самоповага, миролюбність, толерантність, дружба, любов, життєвий оптимізм, чуйність, довіра, самоконтроль, спілкування, гідність тощо.

Досвід багатьох поколінь і сучасні наукові дослідження переконливо доводять, що коли люди сповідують загальнолюдські цінності, вони мають вищу якість життя за багатьма показниками. І навпаки, ігнорування вищих цінностей пов'язане з проблемами, стресами, ризиком вживання психоактивних речовин, симптомами різних захворювань, руйнуванням стосунків, відчуттям безпорадності й страху перед майбутнім.

Ціннісні орієнтири, визначені Державним стандартом.

Інтегрований курс спрямовано на інтеріозацію учнівством таких орієнтирів:

- унікальність й талановитість кожної дитини, ні дискримінації;
- формування цілісного світогляду;
- становлення вільної особистості
- гармонійний фізичний та психоемоційний розвиток;
- добробут та безпека;
- утвердження людської гідності та доброчесності;
- визнання свої ідентичності;
- активне громадянство.

1. Предметні компетентності.

Інтегрований курс ЗБД спрямовано на набуття учнівством предметних компетентностей за освітньою галуззю «Соціальна і здоров'язбережувальна». Склад цих компетентностей визначається обов'язковими і конкретними результатами навчання для 7-9 класі. У Державному стандарті вони містяться у стовпцях «Загальні результати», «Конкретні результати», «Орієнтири для оцінювання».

2. Наскрізнi уміння (компетентності).

Модельна програма інтегрованого курсу ЗБД сприяє розвитку психосоціальних компетентностей, визначених Державним стандартом як наскрізні уміння: читання з розумінням, висловлення власної думки усно й письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, логічне обґрунтовування позиції, конструктивне керування емоціями, оцінювання ризиків, ухвалення рішень, розв'язування проблем, співпраця з іншими.

Інтегрований курс також сприяє розвитку додаткових психосоціальних компетентностей: позитивна самооцінка, мотивація успіху і гартування волі, вміння вчитись, ефективне спілкування, співчуття, розв'язування конфліктів, протистояння негативним соціальним впливам тощо.

6. Узагальнені результати навчання за інтегрованими курсом

Навчальна програма курсу ЗБД спрямована досягнення учнівством загальних результатів, визначених Державним стандартом для 7-9 класів для освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна».

Групи результатів навчання учнів за Державним стандартом	Загальні результати, на досягнення яких у 8 класах спрямована навчальна програма
1. Турбота про особисте здоров'я і безпеку, реагування на чинники і діяльність, яка становить загрозу для життя, здоров'я, добробуту власного і навколишніх	– Діє відповідально [СЗО 1.1] – Обстоює власні й чужі інтереси [СЗО 1.2] – Надає допомогу [СЗО 1.3]
2. Визначення альтернатив, прогнозування наслідків, ухвалення рішень з користю для власної безпеки та безпеки інших осіб, здоров'я й добробуту	– Розпізнає небезпечні ситуації [СЗО 2.1] – Прогнозує наслідки [СЗО 2.2] – Ухвалює рішення [СЗО 2.3] – Поводиться безпечно [СЗО 2.4]
3. Аргументований вибір здорового способу життя, аналіз і оцінка наслідків і ризиків	– Обмірковує альтернативи власних дій і рішень [СЗО 3.1] – Аналізує вплив поведінки на здоров'я [СЗО 3.3] – Здійснює вибір, що приносить користь і задоволення (радість) [СЗО 3.4]
4. Підприємливість та етична поведінка для поліпшення здоров'я, безпеки й добробуту	– Вчиться вчитися [СЗО 4.1] – Знаходить і перевіряє інформацію [СЗО 4.2] – Поводиться етично [СЗО 4.8] – Спілкується конструктивно [СЗО 4.4] – Співпрацює для досягнення результату діяльності [СЗО 4.7] – Діє ефективно й самостійно [СЗО 4.3] – Виявляє культуру споживання [СЗО 4.5] – Підтримує доброчинність [СЗО 4.10]

7. Принципи і методи навчання

Головною ознакою навчання за модельною навчальною програмою є зосередження на розвитку особистого потенціалу учнівства, позитиві та формуванні відповідального ставлення до здоров'я. Це забезпечується дотриманням таких принципів:

- партнерство між учнями і вчителем, який є фасилітатором навчального процесу;
- інклюзивність - всі учні класу залучені до навчальної діяльності;
- активне навчання, що враховує індивідуальні стилі сприйняття і стратегії навчання учнів: робота в групах, мозковий штурм, проекти, тематичні дослідження, рольові ігри тощо;
- навчання на ситуаціях, наближених до реального життя (важливих для безпеки, здоров'я, соціалізації та самореалізації учнів)

Пріоритетними методами навчання за курсом є дослідницькі, творчі, проблемно-пошукові. Формами організації діяльності дітей є колективна, групова, індивідуальна. Особливу увагу приділено організації групової роботи учнів.

Увага вчителя має бути зосереджена на проведенні занять з використанням методів навчання, що ґрунтуються на активній участі всіх учнів: роботі в групах, обговоренні, мозкових штурмах, розробці концептуальних карт, рольових іграх, дискусіях, творчих проектах, інтерв'ю, аналізі життєвих ситуацій, екскурсіях, моделюванні розв'язання проблеми тощо.

Детально методи викладання за модельною програмою наведено в онлайн- курсах для підвищення кваліфікації вчителів «Основи здоров'язбережувальної компетентності»⁷

8. Оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень учнів включає формувальне поточне, підсумкове тематичне і підсумкове завершальне.

Поточне формувальне оцінювання за модельною програмою має відбуватися на кожному уроці шляхом педагогічного спостереження учителя за навчальними видами діяльності учнів, виконання ними групових і індивідуальних завдань, самооцінювання, аналізу учнівських робіт, застосуванням прийомів отримання зворотного зв'язку тощо. Підсумкове тематичне оцінювання за кожним розділом модельної програми проводиться після завершення вивчення відповідного розділу. Підсумкове завершальне оцінювання проводиться учителем самостійно. Завершальне оцінювання рекомендується здійснювати кожного року шляхом онлайн-анкетування вчителя і учнів за спеціальною анкетною.

Зміст навчального предмету	Види навчальної діяльності	Очікувані результати навчання учня/учениці
РОЗДІЛ 1. БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ		
Надзвичайні ситуації Класифікація надзвичайних ситуацій. Основні принципи порятунку і захисту людей у надзвичайних ситуаціях. Основні положення законодавства України щодо порятунку і захисту людей у надзвичайних ситуаціях. Сигнали оповіщення населення про надзвичайну ситуацію. Ризики воєнного часу Захист життя і здоров'я в зоні бойових дій, на окупованих і деокупованих територіях. Дії під час обстрілів, бомбардувань, хімічної та радіаційної небезпеки. Попередження ризиків від вибухонебезпечних предметів. Алгоритм порятунку людей, з-під завалів, із зони пожежі. Взаємодія з рятувальними службами.	Вправа на визначення видів і рівнів надзвичайних ситуацій. Аналіз та обговорення положень Кодексу цивільного захисту України. Перегляд і обговорення відео про сигнали оповіщення населення про надзвичайні ситуації. Перегляд і обговорення відео про правила поведінки у зоні бойових дій. Аналіз ситуацій про дії під час обстрілів. Робота у парах «Що може зробити кожен з нас для підвищення обізнаності про мінну небезпеку?» Перегляд і обговорення відео про хімічну і радіаційну загрозу. Робота в групах «Рятування людей під час пожежі». Аналіз ситуації та обговорення відео,	– демонструє модель безпечної поведінки відповідно до суспільних та особистих цінностей у соціальному та природному середовищі; – розрізняє прийнятні чи неприйнятні ризики в небезпечних ситуаціях природного, техногенного, соціального характеру і побутового походження; – користується попередженнями та інструкціями про безпеку; – розрізняє прийнятні чи неприйнятні ризики в небезпечних ситуаціях природного, техногенного, соціального характеру і побутового походження; – вибирає доцільні (ефективні) стратегії прийняття рішень з користю для власної безпеки і безпеки інших осіб, здоров'я та добробуту ; – користується попередженнями та інструкціями про безпеку;

Перша допомога Визначення стану потерпілого. Перша допомога у надзвичайних ситуаціях. Види і наслідки кровотеч. Перша допомога при кровотечах. Серцево-легенева реанімація. Перша допомога при опіках, отруєнні чадним газом. Психологічна самодопомога Дозрівання мозку та емоції. Емоційні реакції в гострих стресових ситуаціях. Травматичний стрес та ПТСР. Керування емоціями. Дихальна гімнастика. Нервово-м'язова релаксація. Техніки заземлення. Медитація. Аутотренінг. Робота зі страхами і тривожними думками.	як діяти, якщо опинилися під завалами. Відпрацювання навичок визначення стану потерпілого, надання першої допомоги при кровотечах, опіках, отруєнні чадних газом. Демонстрація технік керування емоціями в критичних ситуаціях. Визначення симптомів травматичного стресу та ПТСР. Оцінювання своїх особистих якостей та навичок, необхідних для виживання. Перегляд відео про нервово-м'язову релаксацію. Відтворення і спостереження за своїми відчуттями. Ознайомлення з інформацією про загальну стратегію самоконтролю.	– ідентифікує способи можливості надання долікарської допомоги та звертається до необхідних служб відповідно до ситуації; – визначає ступінь складності ушкоджень і травм, надає долікарську допомогу собі та іншим особам у випадку ушкоджень чи травм у межах своїх можливостей; – вибирає доцільні (ефективні) стратегії прийняття рішень з користю для власної безпеки і безпеки інших осіб, здоров'я та добробуту; – володіє техніками підтримки і відновлення життєвих ресурсів
РОЗДІЛ 2. ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ		
На порозі дорослого життя Розвиток людини. Ознаки фізичної, психічної і соціальної зрілості. Соціальні ролі і життєві навички.	Визначення рівня своєї зрілості за певними показниками. Есе «Мої соціальні ролі».	– вибирає рішення з позиції їх впливу на формування безпеки, здоров'я і добробуту; – свідомо обирає з урахуванням

Оздоровчі системи Користь для здоров'я від вживання здорової їжі та щоденної фізичної активності. Поняття про оздоровчі системи та їх складові. Витрати ресурсів на власне здоров'я.	Робота у групах: «Ознайомлення з оздоровчими системами». Аргументація доцільності вкладання ресурсів і коштів у власне здоров'я і підтримання його рівня.	безпеки, збереження власного здоров'я і добробуту та здоров'я і добробуту інших осіб, моделі поведінки, що приносять користь і задоволення; – застосовує формули, графічні та статистичні методи, розрахунки, моделі для експрес-оцінки і моніторингу стану здоров'я, розуміння соціальних явищ, вирішення побутових питань і життєвих ситуацій; – оцінює вартість витрат на формування (підтримку) здоров'я і порівнює їх із витратами на лікування і реабілітацію
РОЗДІЛ 3. ФІЗИЧНА СКЛАДОВА ЗДОРОВ'Я		
Харчування і здоров'я Традиційні і сучасні системи харчування. Принципи здорового харчування. Наслідки незбалансованого харчування. Небезпека модних дієт. Харчові добавки. Безпека харчування Вибір харчових продуктів. Симптоми харчового отруєння. Отруйні рослини і гриби.	Визначення принципів здорового харчування. Робота у групах «Хвороби, пов'язані з харчуванням». Робота в групах «Чи порушено в дієтах принципи раціонального харчування». Створення презентації «Отруйні рослини і гриби». Відпрацювання навичок	– активно шукає, порівнює і зіставляє різні джерела інформації, які допомагають зменшити ризики під час прийняття рішень щодо власного здоров'я і добробуту – обирає модель поведінки, безпечної для здоров'я і добробуту, що приносить користь і задоволення – активно шукає, порівнює і зіставляє різні джерела інформації,

Профілактика харчових отруєнь. Перша допомога при харчових отруєннях та кишкових інфекціях. Безпека харчування в похідних умовах, під час воєнного стану.	першої допомоги при харчових отруєннях і кишкових інфекціях. Вибір продуктів для харчування в умовах обмеженого простору (транспорті, бомбосховищі тощо). Ознайомлення з інструкцією, як очистити брудну воду. Виготовлення фільтра.	які допомагають зменшити ризики під час прийняття рішень щодо власного здоров'я і добробуту обирає модель поведінки, безпечної для здоров'я і добробуту, що приносить користь і задоволення
РОЗДІЛ 4. ПСИХІЧНА І ДУХОВНА СКЛАДОВІ ЗДОРОВ'Я		
Становлення особистості Біосоціальний характер особистості. Розвиток самосвідомості у підлітковому віці. Формування системи цінностей. Моральний розвиток особистості. Планування майбутнього. Краса і здоров'я. Уміння вчитися. Розвиток пам'яті та уваги Ідеали краси та здоров'я. Образ тіла та бодипозитив. Складові уміння вчитися. Бар'єри ефективного навчання. Принципи запам'ятовування. Карти пам'яті. Як створити карту пам'яті	Визначення ознак зрілості особистості. Обговорення зміни системи цінностей з часом. Обмін досвідом щодо випадків допомоги тваринам чи людям. Вправа «Колесо життя». Створення плакату з пропаганди бодипозитиву. Робота у групах «Створюємо карти пам'яті».	– критично оцінює інформацію щодо здоров'я, безпеки та добробуту, здобуту в різних джерелах, у тому числі цифрових [9 СЗО 4.2.1] – використовує свій і чужий позитивний досвід [9 СЗО 4.3.1-3] – критично оцінює свої вміння і компетентності, виявляє наполегливість у досягненні мети [9 СЗО 4.6.1-1] – співпрацює з іншими особами для здобуття підтримки, досягнення результату діяльності, спрямованої на збереження безпеки, здоров'я і добробуту [9 СЗО 4.7.1] – аналізує вплив ставлення людей до власного тіла і його змін на їх здоров'я, самооцінку і поведінку [9

		СЗО 3.2.1-2] – оцінює свої сильні (зокрема таланти, здібності) та слабкі сторони, використовує власний навчальний потенціал без шкоди для здоров'я [9 СЗО 4.1.1-3]
РОЗДІЛ 5. СОЦІАЛЬНА СКЛАДОВА ЗДОРОВ'Я		
Соціальні аспекти статевого дозрівання. Рівноправні стосунки й упевнена поведінка. Як відмовитися від небажаної пропозиції. Сексуальні домагання. Ризики статевого дозрівання. Вплив психоактивних речовин на статевий розвиток. Джерела допомоги для підлітків Права, обов'язки, правова відповідальність. Факти про закони. Що таке правопорушення. Відповідальність за пошкодження майна. Якщо вас затримала поліція. Самозахист і допустима самооборона. Допустима самооборона та її межі. Проблеми дитячої бездоглядності та безпритульності. Деструктивні угруповання, тероризм. Небезпека тероризму.	Обговорення факторів, які впливають на формування стилю поведінки. Інтерактивна вправа на розпізнавання стилів поведінки. Розігрування ситуацій у парах. Робота у групах «Права, обов'язки, відповідальність». Розігрування ситуацій затримання підлітка поліцейським. Читання та обговорення притчі. Інтерактивна вправа на розпізнавання деструктивних угруповань. Гра «Служба безпеки». <u>Домашнє опрацювання</u> Ознайомлення з пам'яткою для тих,	– Установлює взаємозв'язок і пояснює взаємозумовленість між фізичними, психічними та іншими змінами в організмі в підлітковому віці [9 СЗО 3.2.1-1]. – Обґрунтовує наслідки й шкідливість маніпулятивних та інших небезпечних стосунків для фізичного та емоційного здоров'я [9 СЗО 2.2.1-4] – Обґрунтовує рівень ризику неналежного використання речовин, що можуть становити небезпеку (ліки, алкоголь, побутова хімія тощо) [9 СЗО 2.1.1-3]. – Визначає основні ознаки впливу соціальних стереотипів поведінки на громадське й особисте здоров'я [9 СЗО 3.3.1-2]. – Аналізує вплив ставлення людей до власного тіла та його змін на їхнє здоров'я, самооцінку й поведінку [9

Інформаційна безпека. Глобальний інформаційний простір. Інформаційна безпека держави. Комп'ютерна безпека. Небезпеки комп'ютерних мереж. Небезпечні онлайн-спільноти. Правила безпеки в інтернеті. Вигоди й недоліки купівлі в інтернеті	хто виїжджає за кордон Робота у групах «Вплив ЗМІ». Виготовлення постеру «Правда чи фейк?» Складання плану у ризикованих ситуаціях при покупці в інтернеті. .	СЗО 3.2.1-2] – Досліджує й пояснює зміни власного емоційного стану і стану інших осіб [9 СЗО 3.2.1-3]. – Визначає джерела допомоги жертвам булінгу, звертається по допомогу [9 СЗО 1.3.2-3]. – Визначає ознаки булінгу, насилля, зокрема в цифровому середовищі, знає способи протидії насиллю й цькуванню й ресурси для повідомлення про виявлені випадки [9 СЗО 1.2.1-2]. – Визначає особливості поведінки, у безпечних і небезпечних життєвих ситуаціях [9 СЗО 3.3.1-3]. – Використовує нормативно-правові документи щодо безпеки, здоров'я й добробуту, обґрунтовує відповідальність за порушення визначених у цих документах норм [9 СЗО 1.1.1-4] – Обирає з-поміж альтернативних варіантів оптимальні способи розв'язання проблем [9 СЗО 3.1.1-2]. – Діє за стандартними моделями у разі виникнення небезпеки певного характеру [9 СЗО 2.4.1-4]. – Керує власною поведінкою для
--	---	---

		збереження здоров'я й добробуту (власного та інших осіб) [9 СЗО 2.4.1-5] – Вибирає доцільні (ефективні) стратегії ухвалення рішень з користю для власної безпеки й безпеки інших осіб, здоров'я й добробуту [9 СЗО 2.3.1-1]. – Пояснює законодавче підґрунтя економічних процесів (свої права та обов'язки, захист прав споживачів тощо) [9 СЗО 4.9.2-6]. – Уникає небезпечного/шкідливого контенту [9 СЗО 4.2.1-2]. – Виробляє критерії оцінки контенту на основі знань і власного життєвого досвіду [9 СЗО 4.2.1-3] – Активно шукає, порівнює й зіставляє різні джерела інформації, які допомагають зменшити ризики під час прийняття рішень щодо власного здоров'я й добробуту [9 СЗО 4.2.1-1].
РОЗДІЛ 6. ДОБРОБУТ		
Проблема чистої води. Забруднення довкілля і здоров'я людини. Очищення і доочищення питної води. . Небезпека купання в умовах війни. Проблема чистого повітря. Хімічне забруднення	Робота в групах «Очищення води». Складання карти пам'яті про причини та наслідки атмосферного забруднення для життя і здоров'я людей. Робота в групах «Екологічний проєкт».	– Ощадно використовує ресурси, зважаючи на можливість повторного використання, ремонту й переробки [9 СЗО 4.5.1-1]. – Планує й за потреби обмежує

атмосфери. Проблема чистої землі. Як стати захисником природи. Руйнування землі в умовах війни Культура споживання. Що таке вуглецевий слід. Екологічна культура споживання. Взаємозв'язок між потребами та ресурсами. Причини надмірного споживання. Роль реклами в культурі споживання. Раціональне використання ресурсів. Як купувати відповідально і допомагати своєму місту Енергоефективність Енергоефективність. Енергоетикет удома. Поради для енергозбереження оселі. Цифрове прибирання Розвиток соціальної підтримки та співпраці. Значення соціальних зв'язків для досягнення добробуту. Розвиток соціального інтелекту. Співпраця на міжнародному рівні. Участь молоді та волонтерство	<u>Домашнє опрацювання:</u> Перегляд презентацій про забруднення води, повітря ґрунту. Дослідження статті про наслідки воєнних дій для ґрунту. Розрахунок свого особистого вуглецевого сліду. Мозковий штурм на тему «Які нові потреби можуть виникнути в людей через 50 років?» <u>Домашнє опрацювання:</u> Творча робота: «Рекламний текст або плакат про те, що таке розумне споживання». Створення рейтингу енерговитратних електроприладів. Вправа «Цифрове прибирання». Мозковий штурм «Глобальні проблеми актуальні в наш час». <u>Домашнє опрацювання:</u> Визначення свого соціального інтелекту	використання ресурсів на різні періоди, враховуючи цілі сталого розвитку [9 СЗО 4.5.1-2]. – Критично оцінює надмірність потреб і перебільшене споживання [9 СЗО 4.5.1-3] – Виявляє ініціативу й координує роботу групи для досягнення визначеного результату [9 СЗО 4.7.1-1]. – Переконливо презентує свої (спільні) ідеї іншим у різний спосіб (зокрема з використанням цифрових засобів) [9 СЗО 4.7.1-3]. – Етично поводить себе з живою природою, турботливо ставиться до тварин, рослин [9 СЗО 4.8.2-2] – Використовує свій і чужий позитивний досвід [9 СЗО 4.3.1-3]. – Залучає авторитетний досвід і безпечні для здоров'я практики для оптимізації власної навчальної діяльності. [9 СЗО 4.1.1-4] – Визначає способи доброчинної діяльності [9СЗО 4.10.1-1]. – Обґрунтовує сутність волонтерської діяльності [9 СЗО 4.10.1-2]. – Пояснює значення волонтерського руху в Україні [9 СЗО 4.10.1-3]
--	--	--

